

ΔΗΜΟΣ ΖΑΧΑΡΩΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΔΕΣΠΟΖΟΜΕΝΑ & ΑΔΕΣΠΟΤΑ ΖΩΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

Επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς
& πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων

Δήμος Ζαχαρώς

ΕΤΟΣ 2024

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

76.000,00 €

ΖΑΧΑΡΩ , Ιούλιος 2024

Περιεχόμενα

1. ΘΕΣΜΙΚΟ -ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

- 2.1. Θέση και έκταση του Δήμου
- 2.2. Ιστορικό ίδρυσης του Δήμου
- 2.3. Διοικητική Διαίρεση – Κοινότητες
- 2.4. Πληθυσμός

3. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΖΩΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

- 3.1 Γενικά απολογιστικά στοιχεία
- 3.2 Αίτια εμφάνισης φαινομένου και ανάγκη ελέγχου του πληθυσμού
- 3.3 Στρατηγικές ελέγχου και νομικό πλαίσιο για τα αδέσποτα ζώα

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024 (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)

5. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

6. ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Θεσμικό - Νομικό πλαίσιο

ΤΟ άρθρο 10 του ν. 4830/2021 – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΓΟΣ, ουσιαστικά αποτελεί το πλαίσιο που πρέπει ήδη να κινείται ο Δήμος :

Άρθρο 10

Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των δήμων

1.Οι δήμοι υποχρεούνται να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον σε δωδεκάμηνη βάση:

- (α) την περισυλλογή,
- (β) την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης,
- (γ) την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή στο ΕΜΖΣ,
- (δ) τη στείρωση,
- (ε) την εύρεση αναδόχου και
- (στ) την υιοθεσία τους.

Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από συνδέσμους δήμων και διαδημοτικές συνεργασίες. Επιπλέον, οι δήμοι υποχρεούνται να εξυπηρετούν τους πολίτες και ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς για διοικητικές πράξεις σχετικές με το ΕΜΖΣ, καθώς και να υλοποιούν προγράμματα πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων.

2.Ο δήμος δύναται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, να συνεργάζεται για τους σκοπούς της παρ. 1, συνάπτοντας σχετική έγγραφη συμφωνία, με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι καταχωρημένες στο Υπο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του ΕΜΖΣ.

Μεταξύ των δράσεων που αναλαμβάνουν τα φιλοζωικά σωματεία και οι φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δυνάμει σχετικών συμβάσεων με τους δήμους, μπορεί να συγκαταλέγεται η έκδοση των εγγράφων που απαιτούνται για την υλοποίηση υιοθεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 7. Οι βασικοί όροι συνεργασίας του δήμου με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα κάθε δήμου.

3.Κάθε δήμος ή συνεργαζόμενοι δήμοι ή σύνδεσμοι δήμων ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια και αποτεφρωτήρια ζώων συντροφιάς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Κάθε δήμος υποχρεούται να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την αντιμετώπιση, με κατάλληλο τρόπο, των αναγκών φιλοξενίας, προσωρινής διαμονής, περίθαλψης και εν γένει φροντίδας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, είτε με τη δημιουργία και λειτουργία τουλάχιστον ενός (1) καταφυγίου από τον ίδιο τον δήμο ή στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους δήμους ή ως μέλος συνδέσμου δήμων είτε μέσω της συστηματικής συνεργασίας με φιλοζωικά σωματεία ή φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν εγγραφεί στο ΕΜΖΣ και διαθέτουν αδειοδοτημένα καταφύγια ή καταφύγια που πληρούν τις προδιαγραφές των άρθρων 28 και 29 ή δεν διαθέτουν τέτοια αλλά προτίθενται να αναλάβουν το κόστος διαμονής και φροντίδας των ζώων σε άλλα ενδιαίτηματα που έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν νομίμως, όπως επαύλεις και ξενοδοχεία ζώων, έναντι αμοιβής. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου δεν υφίσταται για δήμους με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων.

4.Για την υλοποίηση του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων, οι δήμοι οφείλουν να διασφαλίζουν, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, την αποτελεσματική παροχή των αναγκαίων κτηνιατρικών υπηρεσιών από κατάλληλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα είτε με προσφυγή στις διαδικασίες ανάθεσης του ν. 4412/2016 (Α' 147) είτε με σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206). Με τις ίδιες διαδικασίες, οι δήμοι μπορούν να συμβάλλονται με φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την παροχή υπηρεσιών σταυλίτη, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης για τα καταφύγια που λειτουργούν. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου του παρόντος δεν συμπεριλαμβάνονται στον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των συμβάσεων μίσθωσης έργου του άρθρου 89 του ν. 4604/2019 (Α' 50).

5. Η διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς από τους δήμους υλοποιείται ως εξής:

(α) Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς περισυλλέγονται από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε δήμος οφείλει να διαθέτει τουλάχιστον ένα (1) όχημα περισυλλογής ειδικά διαμορφωμένο για τον σκοπό αυτόν. Οι δήμοι και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης μπορούν να καπαρτίζουν προγράμματα εκπαίδευσης του προσωπικού των δήμων από πιστοποιημένους εκπαιδευτές. Τα συνεργεία περισυλλογής αδέσποτων ζώων συντροφιάς εποπτεύονται, ως προς τις επιτρεπόμενες μεθόδους αιχμαλωσίας των ζώων αυτών, από κτηνίατρο της αρμόδιας κτηνιατρικής υπηρεσίας του δήμου και, όπου αυτή δεν έχει συσταθεί, από κτηνίατρο της οικείας περιφερειακής ενότητας.

(β) Τα ζώα που περισυλλέγονται επειδή περιφέρονται σε δημόσιους χώρους ελέγχονται για ηλεκτρονική σήμανση.

(βα) Αν δεν έχουν σήμανση θεωρούνται αυτόματα αδέσποτα και:

(βαα) Οδηγούνται στα δημοτικά κτηνιατρεία ή σε συνεργαζόμενα με τον δήμο κτηνιατρεία, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στερώνονται, αποπαρασιτώνονται, εμβολιάζονται, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση και καταγράφονται στο ΕΜΖΣ ως αδέσποτα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 4.

(βαβ) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή.

(βαγ) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση, ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς ή ότι πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι πρόδηλα αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους, υποβάλλονται σε ευθανασία, ύστερα από γνώμη της επιτροπής της παρ. 8 και με τη διαδικασία της παρ. 9.

(βαδ) Μετά την παροχή της αναγκαίας κτηνιατρικής φροντίδας και περίθαλψης, τα περισυλλεγμένα ζώα συντροφιάς, αν δεν βρεθεί ανάδοχος, οδηγούνται στα διαθέσιμα καταφύγια, δημοτικά, διαδημοτικά ή σε καταφύγια φιλοζωικών σωματείων και οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή ιδιωτών φιλόζωων, με σκοπό να υιοθετηθούν κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7.

(βαε) Αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις σε καταφύγια, το ζώο επιστρέφεται στο οικείο περιβάλλον του και στις περιοχές που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 45, με την προϋπόθεση, ότι είναι στερημένο. Ζώο που βρίσκεται σε καταφύγιο και δεν υιοθετείται μετά από διάστημα τρίμηνης συνεχούς παραμονής σε αυτό και ανάρτηση στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς, δύναται να επιστρέφεται στο οικείο περιβάλλον και στις περιοχές που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 45, μετά από απόφαση της επιτροπής της παρ. 8, με την προϋπόθεση, ότι είναι στερημένο. Δεν επιτρέπεται επαναφορά των αδέσποτων ζώων περιμετρικά από νοσοκομεία, σχολεία, αθλητικά κέντρα, στις εγκαταστάσεις ενόπλων δυνάμεων και σωματίων ασφαλείας, αυτοκινητόδρομους ταχείας κυκλοφορίας, στους χώρους αποβίβασης και επιβίβασης ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, στα αεροδρόμια, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς, στους περιφραγμένους αρχαιολογικούς χώρους και στους περιφραγμένους χώρους του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ και της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης ΑΕ, καθώς και σε χώρους σφαγείων ή όπου συγκεντρώνονται ή υπάρχουν σκουπίδια.

Σε κάθε περίπτωση, ζώα ηλικίας μικρότερης των πέντε (5) μηνών δεν επανεντάσσονται στο οικείο τους περιβάλλον και υιοθετούνται κατά προτεραιότητα.

(ββ) Αν έχουν σήμανση, από την οποία προκύπτει ότι είναι ήδη καταχωρημένα στον δήμο ως αδέσποτα, τότε ενημερώνονται τα στοιχεία παρακολούθησης του ζώου. Εφόσον το ζώο δεν παρουσιάζει κλινικά προβλήματα, ελευθερώνεται στο ίδιο σημείο, εκτός αν προκύπτουν οι περιορισμοί της υποπερ. (βαε), οπότε μεταφέρεται σε άλλη κατάλληλη περιοχή.

(βγ) Αν έχουν σήμανση από την οποία προκύπτει ότι είναι δεσποζόμενα, τότε ελέγχεται αν το ζώο έχει δηλωθεί ως απολεσθέν. Σε καταφατική περίπτωση, ενημερώνεται ο ιδιοκτήτης για να το παραλάβει. Αν δεν υπάρχει δήλωση απώλειας, διερευνάται εάν συντρέχει περίπτωση εγκατάλειψης και ενημερώνεται η Ελληνική Αστυνομία.

(γ) Την ευθύνη για τη φροντίδα των επανεντασσόμενων αδέσποτων ζώων έχουν οι δήμοι, οι οποίοι οφείλουν να δημιουργήσουν σημεία παροχής τροφής και νερού για τα ζώα αυτά, καθώς και τα συνεργαζόμενα με τους δήμους φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η παροχή τροφής, νερού και ιατροφαρμακευτικής φροντίδας σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς από φιλόζωους πολίτες επιτρέπεται, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καθαριότητας και υγιεινής για όλους, καθώς και οι κανόνες ευζωίας των ζώων.

(δ) Το συνεργείο περισυλλογής αδέσποτων ζώων συντροφιάς του οικείου δήμου μεριμνά και για την ενεργητική διαχείριση των καταγεγραμμένων αδέσποτων που ζουν εκτός καταφυγίου, όπως ενδεικτικά για τη μεταφορά τους με σκοπό την ετήσια κτηνιατρική εξέταση και τον αντιλυσσικό εμβολιασμό, την παρέμβαση σε περίπτωση δημιουργίας επιθετικής αγέλης αδέσποτων, τη χορήγηση φαρμάκων και την επικαιροποίηση της καταγραφής τους.

6. Επιτρέπεται η περισυλλογή και η φιλοξενία αδέσποτου ζώου και από εγγεγραμμένα στο οικείο υποΜητρώο της παρ. 23 του άρθρου 2 φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και από ιδιώτες φιλόζωους που διαθέτουν αδειοδοτημένα καταφύγια ή καταφύγια που πληρούν τις προδιαγραφές των άρθρων 28 και 29. Στην περίπτωση αυτήν, τα ζώα καταχωρούνται στο ΕΜΖΣ ως «αδέσποτα» με τα στοιχεία του ως άνω σωματείου ή οργάνωσης ή του ιδιώτη φιλόζωου που διαθέτει καταφύγιο, οι οποίοι μεριμνούν για την υιοθεσία τους κατά το άρθρο 7. Επι-τρέπεται, επίσης, η μεταφορά αδέσποτων ζώων από φιλόζωους ιδιώτες σε δημοτικό κτηνιατρείο ή κτηνιατρείο με το οποίο είναι συμβεβλημένος ο δήμος, προκειμένου να εφαρμοστεί η διαδικασία της περ. β' της παρ. 5, ή σε μη συμβεβλημένο με τον δήμο κτηνιατρείο, εφόσον ο ιδιώτης επιθυμεί να καλύψει το αντίστοιχο κόστος, αποκλειστικά για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης.

7. Οι στείρωσεις αδέσποτων ζώων συντροφιάς, όπως επίσης η σήμανση, η καταγραφή, καθώς και λοιπές ιατρικές πράξεις περίθαλψής τους, μπορούν να πραγματοποιούνται δωρεάν και από εθελοντές επαγγελματίες κτηνιάτρους, που έχουν την ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεντρώνουν όλες τις προϋποθέσεις, προκειμένου να ασκήσουν νόμιμα το επάγγελμα του κτηνιάτρου στην Ελλάδα, οι οποίοι οφείλουν να υποβάλουν σχετική δήλωση στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤΕΕ). Για την πραγματοποίηση των στείρωσεων, της σήμανσης και της καταγραφής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς από εθελοντές κτηνιάτρους μπορούν να διατίθενται οι εγκαταστάσεις των κτηνιατρείων των αρμόδιων υπηρεσιών κτηνιατρικής της οικείας περιφέρειας, περιφερειακής ενότητας ή του δήμου ή άλλοι χώροι που ανήκουν στην οικεία περιφέρεια ή στον δήμο ή σε συνδέσμους δήμων, υπό την εποπτεία των αρμόδιων υπηρεσιών των δήμων. Για τον ίδιο σκοπό μπορούν να διατίθενται και οι χώροι ιδιωτικών κτηνιατρείων.

8. Σε κάθε δήμο συγκροτείται, με απόφαση του δημάρχου, πενταμελής Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων. Στην Επιτροπή μετέχουν:

(α) Δύο (2) μέλη που ορίζονται από φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που είναι εγγεγραμμένα στο ΥποΜητρώο

Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων της παρ. 23 του άρθρου 2 και δραστηριοποιούνται στον δήμο.

(β) Ένας (1) κτηνίατρος που ορίζεται από τον οικείο δήμο και ο οποίος είναι, κατά προτίμηση, ο υπεύθυνος του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και, ελλείψει αυτού, άλλος ιδιώτης κτηνίατρος.

(γ) Ένας (1) επαγγελματίας εκπαιδευτής, μέλος νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων και, ελλείψει αυτού, εκπαιδευμένος υπάλληλος του οικείου δήμου.

(δ) Ένας (1) εκπρόσωπος που ορίζεται από τον οικείο δήμο, με τον αναπληρωτή του.

9. Η Επιτροπή της παρ. 8 έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Αποφασίζει για την επικινδυνότητα ενός ζώου συντροφιάς και για την αναγκαιότητα πραγματοποίησης ευθανασίας ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς, σύμφωνα με τη γνώμη του κτηνιάτρου.

(β) Εισηγείται στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

(γ) Χορηγεί την άδεια της παρ. 4 του άρθρου 8.

(δ) Συντάσσει ετήσια έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων του δήμου και διατυπώνει προτάσεις για τη βελτίωσή του.

10. Στην περίπτωση, που στο πλαίσιο της Επιτροπής της παρ. 8 διαπιστώνεται διαφωνία για την επικινδυνότητα ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ή για την αναγκαιότητα της πραγματοποίησης ευθανασίας, την οριστική απόφαση λαμβάνει ειδική επιστημονική επιτροπή, που συγκροτείται σε κάθε δήμο με απόφαση του δημάρχου και αποτελείται από:

(α) Έναν (1) κτηνίατρο της κτηνιατρικής υπηρεσίας της οικείας περιφερειακής ενότητας, με τον αναπληρωτή του.

(β) Έναν (1) ιδιώτη κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στην Ελλάδα και δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου ή όμορου δήμου, με τον αναπληρωτή του.

(γ) Έναν (1) κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το επάγγελμα στην Ελλάδα και συνεργάζεται με φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιείται στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου ή όμορου δήμου, με τον αναπληρωτή του.

Σε περίπτωση επιθετικού ζώου, του οποίου η επιθετικότητα δεν οφείλεται σε παθολογικά αίτια, ο δήμος μπορεί να ζητήσει τη γνώμη επαγγελματία εκπαιδευτή σκύλων, μέλους νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων.

11. Οι αποφάσεις ευθανασίας αναρτώνται πριν την υλοποίησή τους στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας

Αδέσποτων Ζώων και στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου για ελάχιστη περίοδο τριάντα (30) ημερών. Η περίοδος των τριάντα (30) ημερών δεν απαιτείται να τηρηθεί αν συντρέχουν κτηνιατρικοί λόγοι για άμεση ευθανασία, ύστερα από άδεια της επιτροπής της παρ. 8.

12.Για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων, ο δήμος μπορεί να συνάψει προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και με αναπτυξιακό οργανισμό του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) ή με δίκτυα δήμων και περιφερειών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

13.Οι δήμοι δεν μπορούν να επιβάλουν ειδικά δημοτικά τέλη σχετικά με την ιδιοκτησία ζώων συντροφιάς.

14.Οι δήμοι οφείλουν να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου εντός έξι(6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Γενικά χαρακτηριστικά του Δήμου

1. Θέση και έκταση του Δήμου

Ο **Δήμος Ζαχάρως** είναι δήμος της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Ζαχάρως και Φιγαλείας. Η έκταση του νέου Δήμου είναι 275.65 τ.χλμ και ο πληθυσμός του 8.654 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ του έτους 2021.

Στον Δήμο Ζαχάρως υπάρχουν περιοχές που έχουν θεσμοθετηθεί ως περιοχές NATURA 2000.

Οι Θίνες & το Παραλιακό Δάσος Ζαχάρως: Η περιοχή είναι μια παράκτια ζώνη αφού συνδυάζει τις θίνες, τη λίμνη και το παράκτιο δάσος. Η περιοχή αποτελεί πολύ σημαντικό οικοσύστημα με πλούσια χλωρίδα και πανίδα. Οι αναπτυσσόμενες θίνες που βρίσκονται στην παραλία, μεταξύ του Καϊάφα και της Ζαχάρως είναι σε πολύ καλή κατάσταση.

Άλλες περιοχές NATURA 2000 του δήμου Ζαχάρως είναι η Λίμνη Καϊάφα, ο Κακόβατος, η Στροφυλιά, η Θαλάσσια περιοχή Κόλπου Κυπαρισσίας, το Ακρωτήριο Κατακόλου – Κυπαρισσίας και οι Θίνες Κυπαρισσίας.

Στον δήμο Ζαχάρως υπάρχουν και περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Καταφύγια Άγριας Ζωής. Εντεταγμένες και αυτές στο δίκτυο NATURA 2000, πληρούν τις προϋποθέσεις που καλύπτουν τις βασικές ανάγκες των θηραμάτων. Μερικά από αυτά είναι: Κιβούρια – Ροδινά (Καλίδονας – Ροδινών – Σχίνων) και Κάτω Σάμικο – Ξηροχώρι – Σμέρνα – Γραϊκά – Βρίνα.

2. Ιστορικό ίδρυσης του Δήμου

Αποτελεί πρωτεύουσα της ιστορικής **Αρήνης**, και συγκροτήθηκε σαν οργανωμένο οικιστικό συγκρότημα μετά την απελευθέρωση του 1821.

Απέχοντας μερικές εκατοντάδες μέτρα από τη θάλασσα, το κλίμα που επικρατεί στη Ζαχάρω είναι αρκετά ήπιο. Η κύρια πλουτοπαραγωγική πηγή της περιοχής είναι η γεωργία, με κύρια γεωργικά προϊόντα τη σταφίδα και το ελαιόλαδο.

Η Ζαχάρω είναι χτισμένη σε δύο επίπεδα. Ένα κομμάτι της πόλης βρίσκεται χτισμένο σε χαμηλό λόφο, και το άλλο απλώνεται σε μία πεδινή έκταση, καταλήγοντας σε μία πανέμορφη αμμώδη παραλία.

3. Διοικητική Διαίρεση – Κοινότητες

Με το ΦΕΚ 1292/τ.Β'/11-08-2010 πραγματοποιήθηκε η διοικητική διαίρεση του Δήμου εξής: *Δήμος Ζαχάρως με έδρα τη Ζαχάρω αποτελούμενος από τους δήμους α. Ζαχάρως και β. Φιγαλείας, οι οποίοι καταργούνται.*

ΔΗΜΟΣ ΖΑΧΑΡΩΣ (Έδρα: Ζαχάρω,η)

α. **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΖΑΧΑΡΩΣ**

Δημοτική Κοινότητα Ζαχάρως

Δημοτική Κοινότητα Αγίου Ηλίας

Δημοτική Κοινότητα Ανηλίου

Δημοτική Κοινότητα Αρήνης

Δημοτική Κοινότητα Αρτέμιδας

Δημοτική Κοινότητα Γιαννισσοχωρίου

Δημοτική Κοινότητα Κακοβάτου

Δημοτική Κοινότητα Καλιδόνης

Δημοτική Κοινότητα Λεπρέου

Δημοτική Κοινότητα Μακίστου

Δημοτική Κοινότητα Μηλέας

Δημοτική Κοινότητα Μίνθης

Δημοτική Κοινότητα Νεοχωρίου

Δημοτική Κοινότητα Ξηροχωρίου

Δημοτική Κοινότητα Πρασιδακίου

Δημοτική Κοινότητα Ροδινών

Δημοτική Κοινότητα Σμέρνας

Δημοτική Κοινότητα Σχίνων

Δημοτική Κοινότητα Ταξιαρχών

Δημοτική Κοινότητα Χρυσοχωρίου

β. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ

Δημοτική Κοινότητα Νέας Φιγαλείας

Δημοτική Κοινότητα Κρυσονερίου Ολυμπίας

Δημοτική Κοινότητα Περιβολίων

Δημοτική Κοινότητα Πετραλώνων

Δημοτική Κοινότητα Στομίου

Δημοτική Κοινότητα Φιγαλείας

4. Πληθυσμός

Ο πληθυσμός του Δήμου Ζαχάρως (ο μόνιμος), σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ (2021), παρουσιάζεται στον πίνακα 1 ανά ενότητα.

Πίνακας 1: Πληθυσμός Δήμου ανά Δημοτική Ενότητα (2021)

	Μόνιμος πληθυσμός
ΔΗΜΟΣ ΖΑΧΑΡΩΣ	8.654
Δημοτική Ενότητα Ζαχάρως	7.404
Δημοτική Ενότητα Φιγαλείας	1.250

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε. Ίδια Επεξεργασία

3. Ειδικά χαρακτηριστικά του Δήμου που αφορούν στα ζώα συντροφιάς

3.1 Γενικά απολογιστικά στοιχεία

1. Στοιχεία για το μέσο όρο ζώων που έχει περιθάψει περίπου (σκυλιά –γάτες) κατ' έτος : 50 ζώα
2. Στοιχεία συνολικού αριθμού τσιπ στο όνομα του Δήμου το τελευταίο έτος: 43
3. Οικονομικά στοιχεία: Δαπάνες κατά μέσο όρο κατ' έτος :
 - Κτηνιατρικές υπηρεσίες :20.000,00-25.000,00
 - Υπηρεσίες περισυλλογή- Εργασίες σίτισης –καθαριότητας: 9.000,00-10.000,00
 - Προμήθεια ζωοτροφών:12.000,00 -15.000,00 ευρώ
3. Νέες εγγραφές στον προϋπολογισμό του 2024 με πιστώσεις για τις αντίστοιχες δαπάνες
4. Στοιχεία για το καταφύγιο:

Ο Δήμος ήδη κατασκευάζει καταφύγιο δυναμικότητας 48 ζώων σε ακίνητο ιδιοκτησίας του, συνολικής έκτασης 10.208,34 τ.μ. στην θέση Βωβός της Δημοτική Κοινότητας Ξηροχωρίου προϋπολογισμού έργου: 371.973,81 € . Έχει υπογράψει την αριθμ. 23SYMV0135370762023 ποσού 307.691,07€. Αναμένεται να παραδωθεί εντός του έτους .
5. Αποφάσεις ορισμού πενταμελούς : Ο Δήμος έχει εκδώσει την υπ' αριθμ.72/24 απόφασή σύστασης πενταμελούς επιτροπής για την διαχείριση των Αδεσπότην (ΑΔΑ: Ψ0ΑΧΩΡΗ-Π4Ρ)
6. Ορισμός υπευθύνου υπαλλήλου (τμήμα –ειδικότητα) και αιρετού υπευθύνου:

Ο Δήμος έχει ορίσει τον Αντιδήμαρχο Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Αδεσπότην κ. Ιωάννη Μπάμη και υπάλληλο τον κ. Δρίλλια Αντώνιο του τμήματος Προγραμματισμού του Δήμου με ειδικότητα Γεωπόνος.
7. Δεδομένα για φθορές και ζημιές προκαλούμενες από αδέσποτα και παραβάσεις: 12
 - Συνολικός αριθμός καταγγελιών που αφορούσαν σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς το τελευταίο έτος:8
 - Αριθμός επιθέσεων αδέσποτων σκύλων που έχουν επίσημα καταγραφεί το τελευταίο έτος:1
 - Αριθμός τροχαίων ατυχημάτων που προκλήθηκαν από αδέσποτα ζώα συντροφιάς το τελευταίο έτος:2
 - Αριθμός εγκαταλείψεων σημασμένων και καταγεγραμμένων δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς το τελευταίο έτος: 3
8. Δεδομένα φιλοζωίας:
 - Αριθμός ιδιοκτητών, που παρέδωσαν τα ζώα συντροφιάς τους στον Δήμο το τελευταίο έτος:0
 - Αριθμός καταγεγραμμένων περιστατικών κακοποίησης ζώων συντροφιάς και αριθμός ζώων συντροφιάς, που αφορούσε κάθε περιστατικό το τελευταίο έτος:0
9. Λοιπά δεδομένα:
 - Υπάρχουν εντός της περιοχής χωρικής αρμοδιότητας του δήμου περιοχές χαρακτηρισμένες ως υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση κρούσματος λύσσας; ΟΧΙ
 - Εφαρμόστηκαν προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών; ΟΧΙ
 - Υπάρχουν περιοχές θήρας; ΝΑΙ
10. Συνεργασία με φιλοζωική οργάνωση: Ο Δήμος έχει συνάψει από τις 20/5/2024 μνημόνιο συνεργασίας με την Ελληνική Φιλοζωική Ένωση Ζαχάρως των οποίων οι υποχρεώσεις ορίζονται ως εξής:

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ »

Του Δήμου Ζαχάρως και του Φιλοζωικού Σωματείου «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΖΩΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΖΑΧΑΡΩΣ ΗΛΕΙΑΣ»

Στην Ζαχάρω σήμερα ...20. /...5../2024 ημέρα ΔΕΥΤΕΡΑ και στο γραφείο του Δημάρχου, οι κάτωθι συμβαλλόμενοι που εκπροσωπούνται νόμιμα, υπογράφουν το Μνημόνιο Συνεργασίας που αναφέρεται στη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς με τον έλεγχο της υγείας και του πληθυσμού τους, καθώς και την προστασία τους από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό.

Οι υπογραφοίμενοι:

Ο Δήμος Ζαχάρως όπως αυτός εκπροσωπείται από το Δήμαρχο κ. Μητρόπουλο Κων/νο, που εδρεύει στην Ζαχάρω, Τ.Κ 27054 , Α.Φ.Μ. 800121230 , Δ.Ο.Υ., ΠΥΡΓΟΥ, τηλ. 2625360314, που θα αποκαλείται εφεξής «Δήμος» και

Το Φιλοζωικό Σωματείο με την επωνυμία, «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΖΩΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΖΑΧΑΡΩΣ», με Καταστατικό που φέρει Αριθμό Μητρώου 997351960 και αριθμό Απόφασης Αναγνώρισης ...11./2014, με έδρα τον Δήμο ΖΑΧΑΡΩΣ που νόμιμα εκπροσωπείται από τον/την Πρόεδρο του ΝΥΣΤΑΖΟΠΟΥΛΟ ΓΕΩΡΓΙΟ του ΚΩΝ/ΝΟΥ, που θα αποκαλείται εφεξής «Φιλοζωικό Σωματείο».

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 58 του Ν. 3852/2010 περί αρμοδιοτήτων του Δημάρχου.
2. Τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006, ΥΕΚ Α' /114/8.6.2006) όπως ισχύει μετά τις διατάξεις των άρθρων 94 και 95 του Ν. 3852/2010 «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης*» (ΥΕΚ Α'/87/7.6.2010).
3. Τις διατάξεις των άρθρων 94 & 95 του ν.3852/2010 «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης*»,
4. Τις διατάξεις των άρθρων 3 & 10 του ν. 4830/2021 «*Νέο Πλαίσιο για την Ευζωία των Ζώων Συντροφιάς - Πρόγραμμα Άργος*» (ΦΕΚ Α' 169/21)
5. Τις διατάξεις των άρθρων 58 & 59 του ν. 5083/2024.
6. Την αριθ. 377/39343/15-06-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών
7. Την αριθμ. εγκ.1314/108588/18.12.2023: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς και Πρόληψης της Δημιουργίας Νέων Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς - Πλαίσια Δράσεων και Ενεργειών εγκύκλιο του Υπουργείου

Εσωτερικών.

8. Το υπ. αριθμ. 11841/8-2-24 έγγραφο του ΥΠΕΣ
9. Την υπ. αριθμ. **41/2024** απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ζαχάρως, ΑΔΑ: Ψ89ΤΩΡΗ-ΗΜΕ
10. Την ανάγκη της περαιτέρω ανάπτυξης των υπηρεσιών φροντίδας των αδέσποτων ζώων, στο πλαίσιο εφαρμογής του σχετικού προγράμματος περισυλλογής αυτών που υλοποιείται από το Αυτοτελές Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης του Δήμου.

συμφώνησαν και συναποδέχτηκαν

την δυνατότητα εθελοντικής συνδρομής του δεύτερου των συμβαλλομένων (Φιλοζωικό Σωματείο) στο έργο του Δήμου Ζαχάρως για την διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Νόμου 4830/2021 στο οποίο ορίζεται η υποχρέωση των Δήμων σχετικά με τη περισυλλογή και διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και η δυνατότητα τους να συνεργάζονται με φιλοζωικά σωματεία, τα παρακάτω:

ΑΡΘΡΟ 1 : Σκοπός

Σκοπός της συνεργασίας αποτελεί, κατά κύριο λόγο η αρωγή του Φιλοζωικού Σωματείου στην:

- Συνεισφορά στην διαχείριση του ζητήματος των Ζώων Συντροφιάς στα διοικητικά όρια του Δήμου Ζαχάρως
- Προστασία και τη φροντίδα για την ευζωία αυτών
- Ενημέρωση, με κάθε τρόπο, των κατοίκων του Δήμου οι οποίοι έχουν στην κατοχή τους ζώα συντροφιάς, για τις υποχρεώσεις τους έναντι των ζώων τους, τις διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προκύπτουν από τον Νόμο 4830/21 στην περίπτωση παράβασης των διατάξεων του και γενικώς την ανάγκη επίδειξης σεβασμού στη ζωή σε οποιαδήποτε μορφή την συναντάμε και η εν γένει συνεργασία αμφότερων των μερών για προώθηση της φιλοζωικής κουλτούρας στη περιοχή και τη διενέργεια εκδηλώσεων με φιλοζωικό περιεχόμενο όπως Ημέρες Υιοθεσίας, Ημέρες Ενημέρωσης και Προσέλκυσης Εθελοντών.

ΑΡΘΡΟ 2 : Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μνημονίου είναι το κοινό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Δήμου Ζαχάρως και του Φιλοζωικού Σωματείου για τον εντοπισμό αδέσποτων ζώων εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου, την περισυλλογή και τη μεταφορά τους, για την παροχή των απαιτούμενων κτηνιατρικών υπηρεσιών και το είδος αυτών, την ενημέρωση των αντίστοιχων μητρώων και βιβλιαρίων εμβολιασμού, με σκοπό την ασφάλεια και την δημόσια υγεία των πολιτών, την επανένταξη των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, την υιοθεσία τους και εν γένει την διαχείριση, φροντίδα, ευζωία και προστασία τους, εντός των

διοικητικών ορίων του Δήμου.

Ο Δήμος Ζαχάρως υλοποιεί πρόγραμμα κτηνιατρικών υπηρεσιών αδέσποτων ζώων και η εν λόγω συνεργασία σίγουρα θα συντελέσει στην περαιτέρω ανάπτυξη και ταχύτητα εκτέλεσης των υπηρεσιών φροντίδας αυτών. Ως εκ τούτου οι ενέργειες τις οποίες μπορεί να εκτελεί και ο Φιλοζωικός Όμιλος εκτός από το Δήμο περιγράφονται στην συνέχεια:

1. Στην περίπτωση που ο ανάδοχος εκπαιδευτής του Δήμου ενημερώνει την υπηρεσία ή τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο όταν αυτή δεν λειτουργεί (όπως π.χ εκτός ωραρίου Σαββατοκύριακα ή αργίες) υποχρεωτικά με ηλεκτρονικό μήνυμα και μετά τη λήψη της σχετικής εντολής πως αδυνατεί να επέμβει για την περισυλλογή και μεταφορά του αδέσποτου ζώου εντός το αργότερο μιάμισης ώρας (1 ώρα και 30 λεπτά) μετά την έγγραφη έντυπη ή ηλεκτρονική ενημέρωσή του-εντολή από το Δήμο, η περισυλλογή των ζώων δύναται να πραγματοποιείται και από τα μέλη του Φιλοζωικού Σωματείου μετά από έγγραφη – ηλεκτρονική ενημέρωση-εντολή του Δήμου.
2. Το Σωματείο διαθέτει συνεργείο περισυλλογής που αποτελείται από άτομα εκπαιδευμένα κατάλληλα για τον σκοπό αυτό που διαθέτουν τη γνώση και την εμπειρία αιχμαλωσίας ζώων και κατέχουν τις τεχνικές χειρισμού τους. Η μετακίνηση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς με οχήματα του Φιλοζωικού Σωματείου, προς φιλοξενία, στείρωση ή νοσηλεία στον συμβεβλημένο με το Δήμο κτηνίατρο ή σε εθελοντές κτηνιάτρους που ασκούν νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα, μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά από έγκριση του Δήμου σε περιπτώσεις ανάγκης και από τα ιδιωτικά οχήματα των εθελοντών μελών του Φιλοζωικού Σωματείου και πάντοτε με την προϋπόθεση ύπαρξης κωλύματος του αναδόχου
3. Κάθε συλλεγόμενο από το Σωματείο ζώο συντροφιάς, οδηγείται προς φιλοξενία, στείρωση ή νοσηλεία στον συμβεβλημένο με το Δήμο κτηνίατρο ή σε εθελοντές κτηνιάτρους μετά από σχετική έγκριση της Υπηρεσίας και ο Δήμος προβαίνει στην κάλυψη της δαπάνης που αφορά στην:
 - ✓ Σήμανση και καταγραφή – αναγνώριση, με το προβλεπόμενο σύστημα ηλεκτρονικής αναγνώρισης και η καταχώρισή του στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση (ΔΗΒ) σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους.
 - ✓ Στείρωση
 - ✓ Εμβολιασμό
 - ✓ Νοσηλεία και θεραπεία
4. Το Σωματείο προβαίνει στην αναζήτηση του ιδιοκτήτη, εφόσον διαπιστώνεται κατά την περισυλλογή του ζώου συντροφιάς πως είναι δεσποζόμενο και καταβάλλει προσπάθεια επιστροφής σε αυτόν.
5. Η επανένταξη των αδέσποτων ζώων συντροφιάς στη περιοχή από την οποία

περισυλλέγησαν, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά έχουν ήδη σημανθεί, καταγραφεί, υποβληθεί σε αποπαρασιτισμό, εμβολιασμό και στείρωση. Η επανένταξη τους δεν γίνεται κοντά σε νοσοκομεία, σχολεία, αρχαιολογικούς χώρους, αεροδρόμια και λιμάνια και σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας. Τα στείρωμένα ζώα δεν επανεντάσσονται στο φυσικό τους περιβάλλον αν δεν έχει αποκατασταθεί πλήρως η υγεία τους και μετά από σχετική γνωμάτευση του συμβεβλημένου με το Δήμο κτηνιάτρου.

6. Το Σωματείο υποβοηθά την προώθηση προς υιοθεσία των ζώων με αναζήτηση ενδιαφερόμενου ιδιοκτήτη για υιοθεσία και καταγραφή των στοιχείων του για περαιτέρω έλεγχο από τον αρμόδιο υπάλληλο για την καταλληλότητα του, καθώς και την συμπλήρωση, μετά από συνεννόηση με την αρμόδια υπηρεσία, της «δήλωσης υιοθεσίας ζώου από νέο ιδιοκτήτη» μεταξύ του δήμου και του ενδιαφερόμενου ιδιοκτήτη, σύμφωνα με το εγκύκλιο ΥΠΕΣ εγκ.29/1012/05.01.2023: θέματα αναδοχής αδέσποτων ζώων συντροφιάς .
7. Η μέριμνα για την παροχή πόσιμου ύδατος και σίτισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς. η εν λόγω δράση αφορά και στην υποστήριξη του εξοπλισμού (ποτίστρες, ταϊστρες) που έχει τοποθετήσει ο Δήμος σε επιλεγμένα σημεία μετά από σύμφωνη γνώμη και υπόδειξη του χώρου τοποθέτησης αυτών από τα συμβούλια των κοινοτήτων και έγκριση από την Αρμόδια Επιτροπή.
8. Το Σωματείο συνεργάζεται με την 5μελή επιτροπή όπως ορίστηκε με την αριθμ 1535/8-3-24, ΑΔΑ:Ψ0ΑΧΩΡΗ-Π15Ρ, απόφαση του Δημάρχου, καθώς και με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο και προσωπικό του Δήμου.
9. Τα Σωματείο μπορεί να αναλαμβάνει σε περικλειστο και κατάλληλο χώρο φιλοξενίας με κτηνιατρική εποπτεία, την φροντίδα και εποπτεία αδέσποτων ζώων συντροφιάς που εκδηλώνουν επαναλαμβανόμενα και απρόκλητα επιθετική συμπεριφορά ή πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους. Στην περίπτωση αυτή, ο Δήμος προβαίνει στην κάλυψη των εξόδων στην βάση εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση άρνησης ανάληψης της φροντίδας, αυτά υποβάλλονται σε ευθανασία μετά από κτηνιατρική παρακολούθηση και γνωμοδότησης και κατόπιν απόφασης της 5μέλους επιτροπής.
10. Η καταγραφή της διαδικασίας της ευθανασίας για τα ζώα που περιγράφονται στην παραπάνω παράγραφο, αφού δεν μπορεί να υποστηριχτεί η φροντίδα και η παρακολούθησή τους και επιπλέον πάσχουν από ανίατη ασθένεια ή είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν λόγω γήρατος ή αναπηρίας και η διατήρησή τους στη ζωή είναι αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους.
11. Το Σωματείο υποβοηθά στην τροφοδοσία με τα απαιτούμενα στοιχεία για την τήρηση αρχείου των ζώων που διαχειρίζεται την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου.

ΑΡΘΡΟ 3 : Υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών

I) Ο Δήμος Ζαχάρως αναλαμβάνει:

- Την υποχρέωση να παραδίδει προς το Φιλοζωικό Σωματείο, ξηρά τροφή για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς που εντάσσονται στο οικείο πρόγραμμα στείρωσης και προστασίας αδέσποτων ζώων και επανατοποθετούνται στην περιοχή δράσης αυτών. Η παράδοση της τροφής θα γίνεται τμηματικά και ανά μήνα από το αρμόδιο τμήμα του Δήμου, σε τόπο και χρόνο που θα ορίζεται μετά από συνεννόηση. Η ποσότητα της ξηράς τροφής που θα παραδίδεται στο Φιλοζωικό Σωματείο, θα είναι ανάλογη με τον αριθμό των αδέσποτων ζώων συντροφιάς που φροντίζει στην περιοχή δράσης του.
- Η παραλαβή της εκάστοτε παραδιδόμενης ποσότητας ζωοτροφής θα γίνεται με την υπογραφή του δελτίου εξαγωγής από την Αποθήκη από τους νόμιμους εκπροσώπους του Φιλοζωικού, στο οποίο θα αναγράφεται η ακριβής ποσότητα που παραδίδεται και ο σκοπός για τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί. Ο νόμιμος εκπρόσωπος του Φιλοζωικού, θα ορίζεται σε ειδική προς τούτο συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, απόσπασμα της οποίας θα προσκομίζεται στην αρμόδια Δημοτική Υπηρεσία.
- Την υποχρέωση δημιουργίας και συντήρησης, χώρων σίτισης / παροχής πόσιμου ύδατος των αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε επιλεγμένα σημεία των οικισμών όπου παρατηρείται συγκέντρωση αδέσποτων ζώων συντροφιάς, μετά από σύμφωνη γνώμη και υπόδειξη του χώρου τοποθέτησης αυτών από τα συμβούλια των κοινοτήτων και έγκριση από τα αρμόδια όργανα του Δήμου.
- Την απαραίτητη μηχανοργάνωση και την αγορά κάθε είδους υλικών για την δημιουργία και τήρηση αρχείου καταγραφής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς (αρχείο σήμανσης, εισερχομένων - εξερχομένων ζώων συντροφιάς, ιστορικό κτηνιατρικών υπηρεσιών, υιοθεσιών , ευθανασίας κ.τ.λ.) και την σύνδεσή του με την ηλεκτρονική βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το αρχείο αυτό, θα είναι πάντα στην διάθεση του Φιλοζωικού Ομίλου για ενημέρωση.
- Την υποχρέωση ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των Δημοτών του, σχετικά με τα ζώα γενικά και τα αδέσποτα ζώα ειδικότερα.

II) Το Φιλοζωικό Σωματείο, πέραν των αναφερομένων στο άρθρο 2 του παρόντος, αναλαμβάνει:

- Την υποχρέωση να συνδράμει τον Δήμο σε όποια δραστηριότητα του σχετικά με τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς που ζουν στα όρια του.
- Την υποχρέωση να θέσει στη διάθεση του Δήμου, όποιο υλικό έχει για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και όποιον εξοπλισμό ή εμπειρία διαθέτει για την ευκολότερη σύλληψη των ζώων και να ενημερώνει το Δήμο για κάθε παράβαση του Νόμου 4830/2021 πέφτει στην αντίληψη του.
- Την υποχρέωση να συντάξει και να καταθέσει στην αρμόδια Δημοτική Υπηρεσία

κατάσταση με τα στοιχεία και το συνολικό αριθμό των αδέσποτων ζώων συντροφιάς που φροντίζει. Αφού ελεγχθεί και εγκριθεί βάσει των τηρούμενων από την υπηρεσία αρχείων, η κατάσταση υπογράφεται από τον αρμόδιο Δημοτικό Υπάλληλο και τον εκπρόσωπο του Φιλοζωικού Ομίλου. Η κατάσταση αυτή θα βρίσκεται στη διάθεση της 5μελούς Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος Διαχείρισης Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς και θα επικαιροποιείται μέσω έγκαιρης πληροφόρησης από τον Φιλοζωικό Όμιλο για τυχόν νέα ζώα στην περιοχή δράσης του ή θανάτους των ήδη καταγεγραμμένων.

- Την υποχρέωση, αφού παραλάβει την ποσότητα τροφής που του αναλογεί, να σιτίζει με αυτή και μέχρι την εξάντλησή της, τα επανενταγμένα στην περιοχή δράσης του αδέσποτα ζώα συντροφιάς λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την τήρηση της καθαριότητας στο περιβάλλον και των γενικών όρων των κείμενων υγειονομικών διατάξεων (αρ. 2 παρ. 1 της υπ' αρ. Ε 1β/301/64 Υπουργικής Απόφασης, ΥΕΚ 63/Β/14-2-64). Επίσης, θα πρέπει να ενημερώνει τον Δήμο για τυχόν αδιάθετη ποσότητα ξηρής τροφής που έχει απομείνει.
- Την υποχρέωση να διαθέσει μέλος του, το οποίο θα ενημερώνει το αρχείο καταγραφής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς (αρχείο σήμανσης, εισερχομένων – εξερχομένων ζώων συντροφιάς, ιστορικό κτηνιατρικών υπηρεσιών, υιοθεσιών, ευθανασίας κ.τ.λ.).

ΑΡΘΡΟ 4 : Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας ορίζεται σε ένα (1) έτος και αρχίζει από την ημερομηνία της υπογραφής της. Μετά το πέρας της αναφερόμενης διάρκειας της συνεργασίας αξιολογείται και συζητείται η ανανέωση της για ένα ακόμη έτος. Η σύμβαση μπορεί να διακοπεί μονομερώς εάν στην πορεία εκτέλεσής της διαπιστωθεί συστηματική άρνηση στη συνεργασία και τις υποδείξεις του προς το Φιλοζωικό Σωματείο και μετά από έγγραφη αιτιολόγηση.

ΑΡΘΡΟ 5 : Νομική Υπόσταση

Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας δεν δημιουργεί καμία νομική ή συμβατική ή αποκλειστική σχέση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και δεν δίδει δικαίωμα διεκδίκησης αποζημιώσεων προς ή μεταξύ τους. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας μπορεί να αλλάξει ή να συμπληρωθεί ύστερα από πρόταση ενός εκ των δύο συμβαλλομένων μερών και αποδοχή της από την άλλη πλευρά.

ΑΡΘΡΟ 6 : Επιτροπές

Για την επίβλεψη εφαρμογής του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, ο Δήμαρχος με την αριθμό ΑΔΑ: Ψ0ΑΧΩΡΗ-Π15Ρ απόφασή του, προέβη στην συγκρότηση της 5μελούς επιτροπής **Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων** σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 το άρθρο 10 του Νόμου 4830/2021

Η προαναφερθείσα επιτροπή αποφασίζει για την επικινδυνότητα ενός ζώου συντροφιάς,

σύμφωνα με τον ορισμό της παραγράφου 8 του άρθρου 10 του Νόμου 4830/21 καθώς και αντιμετωπίζει τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

Η επιτροπή δύναται να συνεδριάζει κάθε μήνα και να αποφασίζει την ποσότητα της ξηράς τροφής που θα παραδίδεται στο φιλοζωικό σωματείο.

Η επιτροπή δύναται να παρακολουθεί, να ελέγχει και να βεβαιώνει την ορθή εκτέλεση των υποχρεώσεων των μελών του συμβαλλομένου Φιλοζωικού Σωματείου, με όποιο τρόπο εκείνη κρίνει πρόσφορο. Προς τούτο, η κατάσταση με τα στοιχεία του συνολικού αριθμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς που φροντίζονται από το Φιλοζωικό Σωματείο στην περιοχή δράσης του, θα βρίσκεται στη διάθεση της Επιτροπής.

Τα μέλη της επιτροπής θα έχουν το δικαίωμα της διενέργειας σποραδικών αυτοψιών στους χώρους σίτισης των αδέσποτων ζώων για την εκτίμηση της ορθής εφαρμογής του παρόντος Μνημονίου.

Με την αρ. ΑΔ..... απόφαση Δημάρχου, έχει συγκροτηθεί η ειδική επιστημονική επιτροπή της παρ.10 του άρθρου 10 του ν.4830/, η οποία στην περίπτωση, που στο πλαίσιο της Επιτροπής της παρ. 8 του 10 του ν4830/21 διαπιστώνεται διαφωνία για την επικινδυνότητα ενός αδέσποτου ζώου συντροφιάς ή για την αναγκαιότητα της πραγματοποίησης ευθανασίας, θα λαμβάνει την οριστική απόφαση.

ΑΡΘΡΟ 7 : Αξιολόγηση της Συνεργασίας

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα προβαίνουν κάθε χρόνο σε γραπτή εκτίμηση της πορείας της συνεργασίας τους και θα προτείνουν τρόπους για την καλύτερη προώθηση των σκοπών του Μνημονίου Συνεργασίας.

Τα ανωτέρω συμφώνησαν, συνομολόγησαν τα συμβαλλόμενα μέρη και προς απόδειξη αυτών συντάχθηκε το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας, το οποίο, αφού αναγνώστηκε, υπογράφηκε σε πέντε πρωτότυπα και πήρε κάθε συμβαλλόμενο μέρος από ένα πρωτότυπο τεύχος.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΓΙΑ ΤΟ ΦΙΛΟΖΩΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

ΝΥΣΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

3.2 Αίτια εμφάνισης φαινομένου και ανάγκη ελέγχου του πληθυσμού

Υπάρχουν πολλές αιτίες εξαιτίας των οποίων προκύπτουν αδέσποτοι σκύλοι. Η βασικότερη αιτία είναι η **εγκατάλειψη τους από τους ιδιοκτήτες τους**. Ένας μεγάλος αριθμός ζώων εγκαταλείπονται από τους ιδιοκτήτες τους για διάφορους λόγους όπως **αλλαγές των οικογενειακών συνθηκών** (μετακόμιση, συγκατοίκηση, απόκτηση παιδιών κλπ), **ασθένεια των ζώων, έλλειψη οικονομικών πόρων ή απροθυμία για περαιτέρω περιποίησή τους**. Επιπλέον τα ζώα τα οποία χάνονται **αυξάνουν** επίσης τον πληθυσμό των αδέσποτων, ενώ **λόγω μη στείρωσής τους** πολλαπλασιάζονται περισσότερο.

Σύμφωνα με την ετήσια Έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (World Health Organization, 2015) για το έτος 2015, υπήρχαν παγκοσμίως περισσότερα από 200 εκατομμύρια αδέσποτα σκυλιά, υπερπολλαπλάσιος αριθμός γατών, ενώ ο αριθμός των ετήσιων ανθρώπινων θανάτων εξαιτίας της λύσσας ανήλθε σε 55.000. Είναι αυτονόητο ότι η **ανάγκη για τον έλεγχο των αδέσποτων ζώων έχει ως στόχο την προστασία της ευζωίας των ίδιων των ζώων και παράλληλα την προστασία της φυσικής υπόστασης και της ποιότητας ζωής των πολιτών**. Συνεπώς η αντιμετώπιση της αύξησης των αδέσποτων ζώων αποτελεί ένα σοβαρό θέμα, η επίλυση του οποίου απαιτεί τη συνεργασία της πολιτικής ηγεσίας και όλων των πολιτών, προκειμένου να πάψει να υφίσταται ως πρόβλημα στις σύγχρονες κοινωνίες και τα ζώα να έχουν μια ποιοτικότερη διαβίωση.

Είναι συνεπώς σημαντικό να **αναπτυχθούν μακροπρόθεσμες, βιώσιμες στρατηγικές για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων**. Αποτελεί πρωταρχική ανάγκη όχι μόνο για την προστασία των ανθρώπων που έρχονται σε επαφή με αυτά τα ζώα, αλλά για να προστατευθεί η υγεία και η ευημερία των ίδιων των ζώων. Σαφώς ο αποτελεσματικός έλεγχος περιλαμβάνει την υιοθέτηση περισσότερων από μια προσεγγίσεις δημιουργώντας τον βέλτιστο συνδυασμό.

3.3 Στρατηγικές ελέγχου και νομικό πλαίσιο για τα αδέσποτα ζώα

Οι στρατηγικές που προτείνονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας διακρίνονται σε πρόληψης και καταστολής.

✓ Στρατηγικές πρόληψης

Εκπαίδευση και νομοθεσία για υπεύθυνη ιδιοκτησία

Η **προώθηση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας κατοικίδιων ζώων** μέσω της νομοθεσίας και της **υποχρεωτικής εκπαίδευσης των νέων ιδιοκτητών είναι απαραίτητο μέρος του προγράμματος ελέγχου του πληθυσμού τους**. Η ενθάρρυνση των ιδιοκτητών σκύλων και γατών ώστε να είναι πιο υπεύθυνοι θα συμβάλλει στη μείωση του

αριθμού των ζώων που επιτρέπεται να περιφέρονται, θα βελτιώσει την υγεία και την ευημερία τους και θα ελαχιστοποιήσει τα προβλήματα που προκαλούνται από επιθέσεις σε ανθρώπους. Μέσω της εκπαίδευσης για την υπεύθυνη ιδιοκτησία θα μπορέσουν να αντιμετωπιστούν τα ακόλουθα ζητήματα:

- ✓ Η κατάλληλη επιλογή του ζώου και η φροντίδα που πρέπει να παρέχεται σε αυτό, με βασικό στόχο την ευζωία και ευημερία του.
- ✓ Η ταυτοποίηση και καταγραφή του ζώου
- ✓ Η πρόληψη ασθενειών μέσω του τακτικού εμβολιασμού
- ✓ Η πρόληψη ρύπανσης (περιπτώματα, θόρυβο), τροχαίων ατυχημάτων, επιθέσεων σε ανθρώπους και
- ✓ Ο έλεγχος της αναπαραγωγής τους.

Συνεπώς απαιτείται μια στροφή προς μια υπεύθυνη ιδιοκτησία, ευαισθητοποίησης του κοινού, εκπαίδευσης και προώθησης αυτών των στοιχείων.

Ευθύνη του ιδιοκτήτη

Το πιο αποτελεσματικό μέσο για τη μείωση του πολλαπλασιασμού του πληθυσμού των δεσποζόμενων ή ακόμη και των επιθέσεων σε ανθρώπους (π.χ. δαγκώματα σκύλων) είναι η **εκπαίδευση και η τοποθέτηση ευθύνης στον ιδιοκτήτη**. Είναι βασικό οι ιδιοκτήτες να εκπαιδεύονται στην αρχή μέσω της υποχρεωτικής παρακολούθησης ειδικών προγραμμάτων. Η δυνατότητα επιβολής των αναγκαίων νομικών κυρώσεων είναι βασική για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των ανεύθυνων ιδιοκτητών. Επιπλέον, τα υποχρεωτικά συστήματα καταχώρησης και αναγνώρισης θα διευκολύνουν την αποτελεσματική εφαρμογή τέτοιων μηχανισμών.

Καταγραφή και ταυτοποίηση ζώων

Βασική συνιστώσα του ελέγχου του πληθυσμού των ζώων από τις αρμόδιες αρχές είναι η καταχώρηση και ταυτοποίησή τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη χορήγηση αδειών σε ιδιοκτήτες αλλά και σε εκτροφείς. **Η καταχώρηση και η ταυτοποίηση μπορούν να τονιστούν ως μέρος της υπεύθυνης ιδιοκτησίας** και συχνά συνδέονται με προγράμματα για την υγεία των ζώων, όπως για παράδειγμα ο υποχρεωτικός εμβολιασμός κατά της λύσσας και η ιχνηλασιμότητα. **Η καταχώρηση των ζώων σε μια κεντρική βάση δεδομένων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να υποστηριχθεί η επιβολή της νομοθεσίας και η επανένωση των χαμένων ζώων με τους ιδιοκτήτες τους.**

Έλεγχος της αναπαραγωγής

Ο έλεγχος της αναπαραγωγής αποτρέπει τη γέννηση ανεπιθύμητων μικρών και μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της ισορροπίας μεταξύ της ζήτησής τους και του μεγέθους του πληθυσμού. Η συμμετοχή ιδιωτικών και δημόσιων κτηνιατρικών τομέων μπορεί να απαιτηθεί για την κάλυψη της ζήτησης υπηρεσιών,

ενώ η ύπαρξη επιδοτούμενων προγραμμάτων στείρωσης λειτουργούν υπέρ της επίτευξης του στόχου. Ο έλεγχος της αναπαραγωγής είναι ουσιαστικά ευθύνη των ιδιοκτητών και μπορεί να ενσωματωθεί στην εκπαίδευση για υπεύθυνη ιδιοκτησία.

Περιβαλλοντικοί έλεγχοι

Ένας παράγοντας που δεν έχει συνδεθεί ιδιαίτερος με την αύξηση του πληθυσμού των αδέσποτων είναι η πρόσβασή τους σε πηγές τροφίμων, όπως είναι τα απορρίμματα σκουπιδιών. Τα δημόσια συστήματα διαχείρισης απορριμμάτων είναι συμβάλλουν στο πρόβλημα αυξάνοντας τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα στην τροφή στους πληθυσμούς αδέσποτων ζώων. Συνεπώς, είναι ουσιαστικής σημασίας να ληφθούν μέτρα προκειμένου να αποκλειστούν από τέτοιες πηγές τροφίμων προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα καλής διαβίωσης των ζώων, μετάδοσης ασθενειών ηχορύπανσης και ρύπανσης από τις ακαθαρσίες.

Είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα κανονιστικό πλαίσιο και μια τοπική υποδομή που να περιλαμβάνει την οργάνωση, τη διοίκηση, το προσωπικό και τους πόρους ώστε να ενθαρρύνεται ο εντοπισμός περιστατικών και η προληπτική άσκηση πολιτικής.

✓ Στρατηγικές καταστολής

Αφαίρεση και φιλοξενία

Το αρμόδιο γραφείο αδέσποτων του Δήμου, οφείλει να συλλέγει όσα ζώα δεν υπόκεινται σε άμεση εποπτεία (σκύλους & γάτες) και να επαληθεύει την ιδιοκτησία τους, λειτουργώντας με τον τρόπο αυτό προληπτικά για τους πολίτες αλλά και για τα ίδια τα ζώα.

Καταγραφή και επιστροφή, επανασύνδεση ή υιοθεσία

Κατά τον εντοπισμό και την περισυλλογή αδέσποτων **αρχικός στόχος** θα είναι η καταγραφή τους (μόνιμη ιχνηλασιμότητα) και η προώθησή τους για υιοθεσία μετά από την παροχή πλήρους υγειονομικής περίθαλψης (περίθαλψη τραυμάτων, εμβολιασμό, αποπαρασίτωση, στείρωση). Σε περίπτωση που η υιοθεσία δεν είναι εφικτή εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, τότε προκρίνεται η λύση της επανατοποθέτησης στο σημείο εντοπισμού του ζώου.

4. Προγραμματισμός για το έτος 2024 (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)

Βασικοί άξονες που θα ακολουθήσει ο ΔΗΜΟΣ

- Τηρούνται οι βασικές αρχές για την ευζωία των ζώων.
- Ακολουθούνται στρατηγικές πρόληψης

Εκπαίδευση για υπεύθυνη ιδιοκτησία και ευαισθητοποίηση

Ευθύνη και εκπαίδευση του ιδιοκτήτη

Καταγραφή και ταυτοποίηση ζώων

Έλεγχος της αναπαραγωγής

Περιβαλλοντικοί έλεγχοι

Υποδομή με οργάνωση, διοίκηση, προσωπικό και πόρους

- Ακολουθούνται στρατηγικές καταστολής

Περισυλλογή

Καταγραφή, στείρωση και σήμανση

Ιατρικός έλεγχος και περίθαλψη

Φιλοξενία

Επανένωση ή Υιοθεσία

Επανατοποθέτηση / επανένταξη στο αρχικό περιβάλλον

Έως ότου αρχίσει να αποδίδει ένα πρόγραμμα ενημέρωσης του πληθυσμού που μπορεί να ξεκινήσει γρήγορα με τη συνεργασία διαφόρων φορέων και το οποίο εκτιμάται ότι θα έχει ένα μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα χρειάζεται να ληφθεί μέριμνα για τη διαχείριση του πληθυσμού των αδέσποτων σκύλων.

Ο Δήμος για την εν γένει διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς ήτοι:

1. Περισυλλογή, φιλοξενία αδέσποτων ζώων συντροφιάς

2. Κτηνιατρικές υπηρεσίες

3 Φροντίδα –φιλοξενία

έχει συνάψει για το έτος 2024 και είναι σε ισχύ οι κάτωθι συμβάσεις υπηρεσιών-προμηθειών:

ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ			
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΠΟΣΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	24SYMV014620389	4ΜΗΝΕΣ	9.997,32
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ – ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΛΠ	24SYMV014780171	9 ΜΗΝΕΣ	9.275,20
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΖΩΩΤΡΟΦΩΝ	24SYMV014295288	2 ΜΗΝΕΣ	3.597,74

ΣΗΜ: Ο αριθμός των περιστατικών/υπηρεσιών προσδιορίζεται κατά εκτίμηση, δύναται να διαφέρει και να διαμορφωθεί τελικά ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες που θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του προγράμματος εντός των ορίων του ποσού του ενδεικτικού προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τον νόμο 4830/2021, οι Δήμοι υποχρεούνται να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3, το οποίο περιλαμβάνει, κατ'ελάχιστον σε δωδεκάμηνη βάση, την περισυλλογή, την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή στο ΕΜΖΣ, τη στείρωση κ.λ.π.. Με τις στείρωσεις επιχειρείται ο περιορισμός και ο έλεγχος του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων. Ταυτόχρονα η υγειονομική τους περίθαλψη και ο εμβολιασμός τους συμβάλλει στη βιωσιμότητα των ζώων και στην προστασία των πολιτών από ζωοανθρωπονόσους, όπως η λύσσα και η λεισμανίαση οι οποίες έχουν σοβαρές συνέπειες για τη δημόσια υγεία.

Ο Δήμος Ζαχάρως λαμβάνει μέτρα υγειονομικής περίθαλψης και εκτελεί εργασίες συλλογής, κτηνιατρικής περίθαλψης και φιλοξενίας **με αναδόχους** διότι δεν διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές, εξοπλισμό και προσωπικό για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

Συγκεκριμένα:

- δεν διαθέτει δημοτικό κτηνιατρείο με τον απαραίτητο εξοπλισμό και το προσωπικό που απαιτείται για την υποστήριξη και τη σωστή λειτουργία του (τακτικούς κτηνιάτρους, βοηθούς κτηνιάτρων, ζωοκόμους, βοηθητικό & διοικητικό προσωπικό, υπηρεσίες καθαριότητας)
- δεν διαθέτει συλλογέα, εκπαιδευτή και αδειοδοτημένο όχημα μεταφοράς ζώων
- Για τις παραπάνω συμβάσεις επισημαίνεται ότι **δεν μπορεί να προβλεφθεί:**

► ο ακριβής αριθμός των κτηνιατρικών υπηρεσιών (στείρωσης θηλυκών σκύλων-γατών, στείρωσης αρσενικών σκύλων, περίθαλψης, αντιμετώπισης έκτακτων - επειγόντων περιστατικών) που θα παρασχεθούν σε κάθε αδέσποτο ζώο καθώς οι ανάγκες του

διαφέρουν και διαμορφώνονται σύμφωνα με τη διάγνωση του κτηνιάτρου που αναλαμβάνει την παρακολούθηση και την περίθαλψή του.

- ▶ ο αριθμός των νεοεισερχόμενων ζώων και οι ανάγκες τους
- ▶ ο ακριβής αριθμός των αδέσποτων ζώων που θα περισυλλεγούν για να οδηγηθούν στον κτηνίατρο ή/και στο ιδιωτικό καταφύγιο (ενδιαίτημα) και
- ▶ το χρονικό διάστημα το οποίο θα απαιτηθεί να φιλοξενηθούν τα ζώα στο ιδιωτικό καταφύγιο (ενδιαίτημα) καθώς αυτό εξατομικεύεται ανά περιστατικό ζώου

Ο Δήμος υλοποιεί τις παρακάτω δράσεις :

1: ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Για την περισυλλογή των ζώων πρέπει να συγκροτούνται συνεργεία από κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα άτομα στην αιχμαλωσία των ζώων συντροφιάς. Ο Δήμος δεν διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό.

Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς που περισυλλέγονται από ιδιώτη εκπαιδευτή, οδηγούνται στον κτηνίατρο για να τους παρασχεθούν οι απαραίτητες κτηνιατρικές υπηρεσίες ή/και στο καταφύγιο (ενδιαίτημα), όπου τους παρέχεται κατάλληλη τροφή, καθαρό νερό, κατοικία και περιποίηση. Κατά την παραμονή των ζώων στο καταφύγιο παρακολουθείται και αξιολογείται η συμπεριφορά τους. Εφόσον γίνουν οι κατάλληλες εργασίες και θεραπείες για κάθε ζώο και αν αυτό δεν μπορεί να υιοθετηθεί, το ζώο τοποθετείται σε περιβάλλον, όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

2. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΕΜΖΣ

Όλες οι απαραίτητες ενέργειες γίνονται από εξειδικευμένο προσωπικό και συγκεκριμένα από κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα. Ο Δήμος, επειδή δεν διαθέτει δημοτικό κτηνιατρείο οδηγεί τμηματικά τα υπάρχοντα αδέσποτα ζώα σε κτηνιατρείο κατάλληλα στελεχωμένο, το οποίο εκτός των ιατρικών πράξεων προβαίνει στην σήμανση και στην καταγραφή στο ΕΜΖΣ

3. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Όλες οι απαραίτητες ενέργειες γίνονται από εξειδικευμένο προσωπικό και συγκεκριμένα από κτηνίατρο που ασκεί νόμιμα το κτηνιατρικό επάγγελμα στην Ελλάδα. Ο Δήμος, επειδή δεν διαθέτει δημοτικό κτηνιατρείο οδηγεί τμηματικά τα υπάρχοντα αδέσποτα ζώα σε κτηνιατρείο κατάλληλα στελεχωμένο, στο οποίο αναθέτει τις ιατρικές πράξεις (κλινική εξέταση, αιματολογικό και ορολογικό έλεγχο, εμβολιασμούς, αποπαρασιτώσεις των ζώων, σήμανση, στείρωσεις, κλπ) αλλά και την εποπτεία ελέγχου του έργου των συνεργείων περισυλλογής των αδέσποτων ζώων συντροφιάς ως προς τις επιτρεπόμενες μεθόδους σύλληψης και αιχμαλωσίας των ζώων βάσει ανάλυσης κινδύνου. Επιπλέον, του αναθέτει την παρακολούθηση της συμπεριφοράς του ζώου για την οποία ο κτηνίατρος καταθέτει παρατηρήσεις στην πενταμελή επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς του Δήμου.

4. ΣΤΕΙΡΩΣΕΙΣ

4α : ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΕΙΡΩΣΗΣ, ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΣΚΥΛΩΝ

&

4β: ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΕΙΡΩΣΗΣ, ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΓΑΤΩΝ

Όσο αφορά τη διαχείριση των αδέσποτων σκύλων ο Δήμος μας έχει στείρωσει σημαντικό αριθμό θηλυκών και αρσενικών σκύλων . Ωστόσο όσες στείρωσεις και να διενεργηθούν καθημερινά εμφανίζονται νέα που προκύπτουν από:

- εγκαταλείπεις ζώων από ασυνείδητους πολίτες,
- μεταφορές ζώων από έναν δήμο στον άλλο από πολίτες ή φιλόζωους
- ζώα που φιλοξενούνται σε ιδιωτικούς χώρους, για χρόνια, εν αγνοία του δήμου
- ζώα που πολίτες τα χρησιμοποιούν ως φύλακες των ιδιωτικών τους χώρων, χωρίς ταυτόχρονα να φέρουν τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις ενός ιδιοκτήτη
- παραδόσεις δεσποζόμενων ζώων
- ιδιοκτήτες σταβλικών εγκαταστάσεων που δεν επιθυμούν να σημαίνουν και να στερώνουν τους σκύλους των ποιμνίων τους μέσω και των προγραμμάτων του δήμου
- κυνηγούς που εγκαταλείπουν σκύλους

Όσο αφορά τη διαχείριση των αδέσποτων γατών η υπηρεσία μας εστιάζει κυρίως στη διενέργεια στερώνσεων των θηλυκών γατών. Ο αριθμός των αδέσποτων γατών που δυνητικά τεκνοποιούν 3-4 φορές ετησίως, **παραμένει άγνωστος**, όχι μόνο στον δήμο μας αλλά και στην υπόλοιπη Ελλάδα και **η δε διαχείριση του πληθυσμού τους καθίσταται αδύνατη**. Ο Δήμος, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, προκειμένου να λάβει μέτρα πρόληψης της αύξησης του πληθυσμού τους και κατά συνέπεια να εξαλείψει, κατά το δυνατόν, το πρόβλημα αφού αποικίες γατών βρίσκονται σε πάρα πολλές περιοχές του δήμου και είναι αδύνατον να διαχειριστούν όλες στα πλαίσια μιας ετήσιας σύμβασης:

- λαμβάνει υπόψη τα αιτήματα των πολιτών, πρόσφατα και παλαιότερα
- εντοπίζει μέσω των αιτημάτων αυτών τις αποικίες των γατών,
- λαμβάνει υπόψη τους οδικούς άξονες που αποτελούν φυσικό φραγμό για τη μετακίνηση των ζώων από τη μια γειτονιά στην άλλη και
- προσπαθεί να δράσει στοχευμένα, **ανάλογα με το μέγεθος του προβλήματος της κάθε γειτονιάς**, προβαίνοντας στη στείρωση, κατά το δυνατόν, **όλων των θηλυκών γατών της επιλεγμένης αποικίας προκειμένου να εξαλείψει το πρόβλημα στις αποικίες - στόχους και να προχωρήσει σε νέες.**

5. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ –ΠΑΡΟΧΗ ΤΡΟΦΗΣ

Εκτός από την περισυλλογή, την κτηνιατρική εξέταση, τη σήμανση, την αποπαρασίτωση, τον εμβολιασμό, τη στείρωση, τη θεραπεία, κ.λ.π. και τη φιλοξενία σε ενδιαίτημα των αδέσποτων ζώων, κρίνεται απαραίτητη η προμήθεια - παροχή τροφών για την κάλυψη των αναγκών σίτισής τους. Η έλλειψη τροφής ελλοχεύει κινδύνους για την επιβίωση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, για την αρμονική συνύπαρξή τους με τους ανθρώπους, για τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των πολιτών. Ο Δήμος έχει συνάψει σύμβαση για την προμήθεια ζωοτροφών και με εξωτερικό συνεργάτη για φροντίδα των ζώων ενώ η δράση αυτή θα ενισχυθεί και με την παρουσία της φιλοζωικής με την οποία έχει συνάψει μνημόνιο συνεργασίας.

6.ΥΙΟΘΕΣΙΑ Η ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Τα ζώα που είναι ήδη στερωμένα προωθούνται για υιοθεσία με τη σημαντική συμβολή και των φιλοζωικών σωματείων της περιοχής.

Για το σκοπό αυτό θα δημιουργηθεί ηλεκτρονική πλατφόρμα υιοθεσίας ζώων, στην ιστοσελίδα του Δήμου.

Για όσα δεν είναι εφικτό να υιοθετηθούν, επανατοποθετούνται στο σημείο όπου εντοπίστηκαν αρχικά κατά τη διαδικασία της περισυλλογής και δέχονται τη φροντίδα του δήμου ή εθελοντικών ομάδων.

Περισυλλογή - Υιοθεσία & επανατοποθέτηση αδέσποτων ζώων:

Μετά την αποθεραπεία τους, τα ζώα υγιή, στερημένα, εμβολιασμένα και αποπαρασιτωμένα, εάν δεν υιοθετηθούν, επανατοποθετούνται στο χώρο από τον οποίο είχαν περισυλλεχθεί, πλην όσων είναι αποδεδειγμένα επικίνδυνα, πάσχουν από χρόνια και ανίατα νοσήματα ή είναι ανίκανα να αυτοσυντηρηθούν.

Η διαδικασία υιοθεσίας ενός αδέσποτου σκύλου είναι εύκολη και γρήγορη. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί με μια υπεύθυνη δήλωση επικυρωμένη για το γνήσιο της υπογραφής να υιοθετήσει ένα αδέσποτο ζώο.

Οι υποψήφιοι ανάδοχοι θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν το ζώο που θα τους κρατήσει συντροφιά μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου.

Τα αδέσποτα ζώα που θα προωθούνται για υιοθεσία θα είναι απολύτως υγιή, όπως θα έχει διαπιστωθεί από ιατρική εξέταση.

7. ΚΙΝΗΤΡΑ - ΜΕΙΩΣΗ ΤΕΛΩΝ ΣΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΟΥΝ ΖΩΑ

-Για τα νοικοκυριά που θα **υιοθετούν αδέσποτα ζώα**, θα υπάρξει μείωση δημοτικών τελών, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου

- Για ιδιοκτήτες /τριες στερημένων, σημασμένων και καταχωρημένων στο ΕΜΖΣ ζώων θα υπάρξει **μείωση δημοτικών τελών**, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου

8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Στα πλαίσια αυτής της δράσης ο Δήμος σκοπεύει να προχωρήσει στις παρακάτω ενέργειες

-Ετήσια ενημερωτική εκστρατεία του Δήμου με αφίσες, ενημερωτικά φυλλάδια, ημερίδες, εκδηλώσεις, ανακοινώσεις σε τοπικές εφημερίδες κ.λπ.

-Οργάνωση ημερίδων και εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης

-Εκπαιδευτικά προγράμματα για ιδιοκτήτες/τριες ζώων συντροφιάς.

-Παρεμβάσεις στην εκπαιδευτική κοινότητα / φιλοζωικές εκδηλώσεις με ενημερωτικές προβολές, και εκπαίδευση για την αντιμετώπιση και το χειρισμό των αδέσποτων ζώων.

-Θέσπιση ετήσιου βραβείου για την καλύτερη πρακτική ή έκθεση διαχείρισης αδέσποτων ζώων

-Πρόταση στην Δ/νση Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για ένταξη στα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των σχολείων του Δήμου το θέμα της διαχείρισης των δεσποζόμενων και αδέσποτων ζώων.

-Ο Δήμος θα παρουσιάζει στην ιστοσελίδα του, που θα ανανεωθεί και θα εκσυγχρονισθεί, τις ενέργειες σχετικά με τη φροντίδα των αδέσποτων ζώων

-Συστηματική ενημέρωση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο δήμο για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων.

-Δημιουργία πλατφόρμας για δράση εθελοντών και συντονισμό ενεργειών

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η ενημέρωση του κοινού στον τρόπο χειρισμού και προστασίας των κατοικίδιων και κυρίως η ευαισθητοποίησή τους απέναντι σε αυτά, που θα οδηγήσει στη μείωση της κακομεταχείρισης και εγκατάλειψης των ζώων, είναι ίσως το σημαντικότερο όπλο καταπολέμησης του προβλήματος των αδέσποτων ζώων.

9. ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Στον Δήμο εκπονείται από την αρμόδια υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας σχέδιο διαχείρισης φυσικών καταστροφών μέσα στο οποίο έχει ενταχθεί και η διαχείριση των ζώων συντροφιάς. Έχει οριστεί από την υπηρεσία

μας υπεύθυνος διαχείρισης περιστατικών φυσικών καταστροφών και έκτακτης ανάγκης για άμεση επικοινωνία με το ΥΠ.ΕΣ. αλλά και περιφραγμένοι χώροι με παροχή νερού στα όρια του Δήμου όπου μπορούν να μεταφερθούν τα ζώα με ασφάλεια σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Η υπηρεσία διαθέτει δίκτυο εθελοντών φιλόζων στους οποίους και μπορεί να απευθυνθεί για συνδρομή ενώ προκειμένου να ανταποκριθεί και να διασφαλίσει αποτελεσματικότερα την ασφάλεια των ζώων σε περίπτωση εκδήλωσης περιστατικών φυσικών καταστροφών και έκτακτης ανάγκης.

5. Προϋπολογισμός δράσεων επιχειρησιακού προγράμματος έτος 2024 (σε 12μηνη βάση)

- M* 1. ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ : 8.000,00€
2. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΕΜΖΣ: 5.000,00€
- 3.ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ : 15.000,00€
- 4.ΣΤΕΙΡΩΣΕΙΣ :10.000,00€
5. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗ ΤΡΟΦΗΣ: 20.000,00€
6. ΥΙΟΘΕΣΙΑ Η ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ: 10.000,00€
- 7 . ΚΙΝΗΤΡΑ - ΜΕΙΩΣΗ ΤΕΛΩΝ ΣΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΟΥΝ ΖΩΑ:0€
8. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ: 8.000,00€
9. ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ:0€

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΙΧΗΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ : 76.000,00€

6. Ετήσια αναφορά δράσεων υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του προηγούμενου έτους και απολογισμός απορρόφησης κονδυλίων

Οι Δήμοι υποβάλουν ετήσια αναφορά στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών αναφορικά με την πρόοδο υλοποίησης των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων και δράσεων, που συνοδεύεται από απολογισμό της απορρόφησης των επιμέρους κονδυλίων. Η χρηματοδότηση των δήμων από το ΥΠΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4830/21 και της ΚΥΑ 84653/12-12-2022 (ΦΕΚ Β'6331) των Αν. Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, με επισπεύδουσα υπηρεσία την Δ/ση Αναπτυξιακής και Οικονομικής Πολιτικής του ΥΠΕΣ, δύναται να εξαρτάται από την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων και των επιδόσεων των στόχων κάθε δήμου, όπως αυτή διαπιστώνεται από το Τμήμα Προστασίας ζώων συντροφιάς.

Η ετήσια αναφορά για την απορρόφηση των κονδυλίων σύμφωνα με την αριθμ. Πρωτ: 108588/18-12-13 (ΑΔΑ: ΨΞΞ846ΜΤΛ6-ΤΕΚ) εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών θα έχει την εξής μορφή:

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Συμπεράσματα

Με τη συγκεκριμένη διαδικασία ο ΔΗΜΟΣ ΖΑΧΑΡΩΣ θα διαχειρισθεί με γνώση, σεβασμό και ευαισθησία το χρόνιο πρόβλημα των αδέσποτων ζώων για το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου, αλλά και για την ευζωία των απροστάτευτων αυτών ζώων, που βρέθηκαν στο δρόμο.

Απαιτείται σε κάθε περίπτωση και η ΥΠΕΥΘΥΝΗ στάση των πολιτών και η συνεργασία

τους για να λυθεί αυτό το χρόνιο και μεγάλο πρόβλημα ώστε η συνύπαρξη των ζώων με τους ανθρώπους να είναι ουσιαστική και ασφαλής.